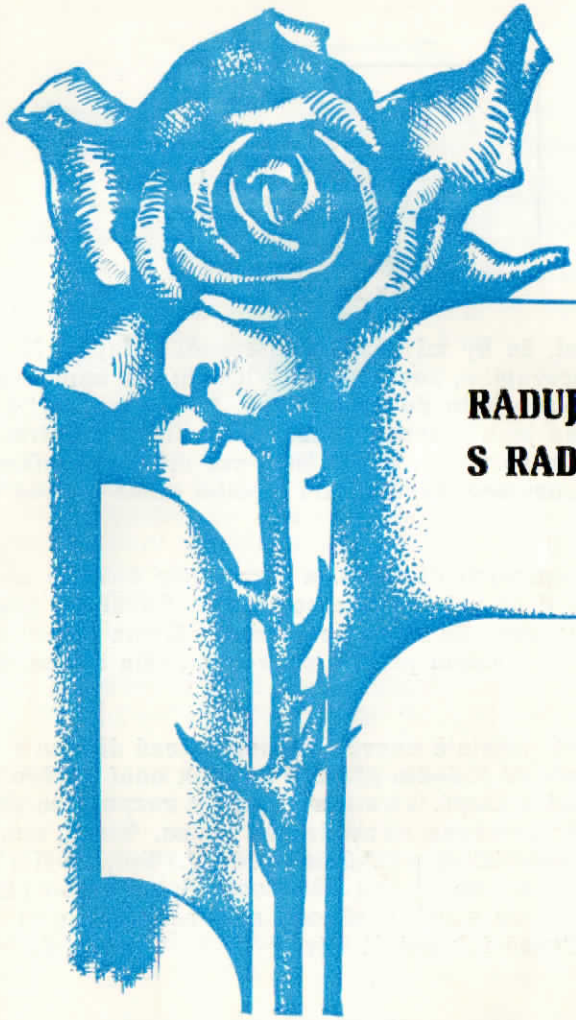

RADUJTE SE
S RADUJÍCÍMI

Řím 12,15

Živá SLOVA

5 1989

ročník XXI

SLEPÁ DŮVĚRA

Sk 16,31

Představte si, že by mi vážně onemocněl chlapec. Medicíně pochopitelně nerozumím, zavolám však lékaře a s naprostou důvěrou svěřím život dítěte do jeho rukou. Pevně mu věřím a nijak nezasahuji do jeho činnosti. Nazvete to slepou důvěrou? Asi sotva. Jednal jsem rozumně, svěřil jsem své dítě odborníkovi. To není slepá, ale rozumná důvěra. Nic lepšího nelze v dané situaci dělat.

Podobnou rozumnou důvěrou je víra. Vaše duše je na smrt nemocná. Svěřte ji do rukou Velkého lékaře! Důvěřujte mu plně a On o ni bude pečovat. Za svého pozemského života vyléčil všechny nemocné, kteří k Němu přišli s chorobami těla i duše. Vyléčí i Vás.

Víra je ve své podstatě naprostá a neomezená důvěra v Boha, zjeveného v Kristu. V žádném případě to však není důvěra nerozumná, neuvážená a slepá. Víra není nikdy v rozporu se skutečným rozumem. Je založena na svědectví Písma, které není ani nerozumné, ani nestřízlivé a také na svědectví lidí, kteří z vlastní zkušenosti poznali, že mohou důvěřovat Bohu v dobách soužení a opuštěnosti; za všech okolností a to celým srdcem až do dne své smrti. Chceš tak učinit i ty? **D. L. Moody**

ŽIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Jan Ostrolucký s redakční radou. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vychází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30,— Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšiřuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snížený poplatek za dopravu novin povolen SmŘS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohlédací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

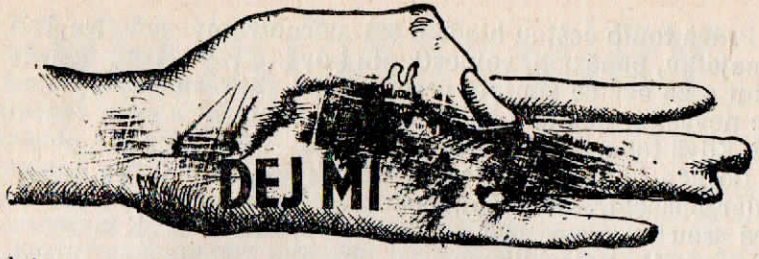

Lidstvo propadlo těmto dvěma slovům — každý chce a čím více má, tím chce více. Lidé se ženou za štěstím. Z lidského nitra stále vyvěrají nové a nové tužby. Je-li jedna splněna, hned vystupuje deset dalších. Dokonce ani zklamání z nesplněných přání nezabrání dalšímu pachtění; co kdyby propásl své štěstí?

Slovo spokojenost se vytrácí ze světa. Člověk chce vše, co se mu zdá jako dobré. Už Eva prahnula po tom, co jí Bůh moudře zakázal. Naši prarodiče si však vzali, co se jim jevilo jako dobré, Satanovi se podařilo vzbudit v jejich srdcích touhu a od té doby se malé lidské srdce nemůže uspokojit. Lidé celý život touží. Všichni hledají lásku, čest, štěstí, ale nenacházejí, ze svého hledání se vracejí neuspokojení, plní hříchu a k smrti unavení. Úděl člověka bez Boha je těžký, jeho srdce je prázdné, jsou v něm jen kořeny sobectví, touhy po slávě a snaha se uplatnit. Proto lidstvo volá: dej mi!, dej mi, co mi patří — ze stejného důvodu přišel marnotratný syn k otci.

Tato slova zaznívají ve všech oblastech života. Mladý muž snadno získá nezodpovědné děvče. Oba věří osudné lži, že v opojení sexu najdou uspokojení a životní štěstí. Jednou ochutnají a touha po dalším se stává téměř nesnesitelnou. Jak snadné je prolomit Boží zábrany! „Vždyť si beru jen to, co mi patří!“ Výsledkem ukájení vášní je znechucení, odpor, pohrdání. Dojde-li k následkům, pak se lehkovážně zavraždí klíčící život. Tento ohavný čin se dnes přechází, jako by se nic nestalo. — A co dále? — Touha „dej mi“ se jen zesílí . . .

Život je krátký, hodiny, dny a roky rychle jeden za druhým mizejí z našeho dosahu. Lidé prahnou po . . . — po čem vlastně prahnou, oč jim jde? Jako odpověď uvádějí jen sobecká přání, ale nepozorují, že příčinou jejich nespokojenosti a neukojitelných přání je poskvrněné svědomí, na které se v hrobě za splněním svých tužeb snaží zapomenout. Když se však takto zoufalý člověk ocitne na chvilku v klidu, ozve se podivuhodná touha v hloubi jeho duše — touha po osvobození. Pán Ježíš čeká na lidské volání k němu: „Dej mi — odpuštění, očisti mé svědomí, osvoboď mne od mých zlých skutků, odpusť mi.“ V něm je tolik hledaný pokoj a vyrovnanost nitra, uspokojení, radost — štěstí.

Právě touto cestou hledání šel marnotratný syn. Napřed toužil po majetku, penězích, volnosti, ale když to vše získal, nenašel uspokojení a za čas se zoufalý vrací k otci: „Zhřešil jsem, přijmi mne." Otec nevyčítá, neklade podmínky, ale odpouští a syna radostně přijímá. Když toho je schopen lidský otec — čím více ten nebeský?

Co Pán Bůh v Pánu Ježíši Kristu dává, je dobré a dokonalé. Jeho dar spasení, odpuštění, pokoj v srdci jsou nedocenitelné dary, které jsou zdrojem naší radosti a spokojenosti. K našemu životu však i nadále potřebujeme věci běžného života; a je tu nebezpečí, že bychom si mohli podržet k těmto věcem stejný vztah jako neobrácení lidé, jimž je neuspokojitelná touha vlastní. Ne každé přání je hříchem, a proto je dobré zkoumat ve světle Bible všechna chtění, která se ozývají v našem srdci. Ono „dej mi!" způsobilo již i mezi věřícími lidmi mnoho zla. Mnozí zapomínáme na práva a nároky jiných, kolik je kolem nás osamělých, různě postižených, kteří čekají na mou návštěvu, soucit, praktickou pomoc!?

Nový člověk je založen jinak. Všechny své praktické a věcné potřeby můžeme nést na modlitbě Pánu, který se stará o ptáčky (Mt 6,25.28) — jak by nás nechal hladovět nebo mrznout bez oblečení? Je důležité se Mu naučit důvěřovat, že On nám opravdu vše potřebné zajistí. Z takové důvěry plyne pokoj, spokojenost, radost. Není to spokojenost, která odporuje pokroku a zaostává u toho, co je staré. Bůh člověka osvobozuje od bezcílného pachtění, ale dává mu vše, co je k životu potřebné. Touha znovuzrozeného člověka se nese jiným směrem. Základem všech tužeb je osvobození v Pánu Ježíši, a proto věřícímu jde o úzký kontakt s ním, o jeho blízkost, poctu a poznání jeho osoby (Fp 3,10). upr. do+vý

ZŮSTAL SÁM?

Uzdravený muž zůstal u rybníka Siloe v jistotě, že obdržel vzácný dar od Lékaře poslaného z Boží milosti. Hájil statečně svého dobrodince a za to byl vyštván ze společnosti, vyhnán ven a pocítil chlad osamocenosti. Tak dovedou jednat lidé, kteří nemohou prosadit svůj názor. Zatímco jeho rodiče a přátelé se ze strachu vzdálili, byl na blízku Přítel nejvzácnější. Jak asi prožíval uzdravený trpkou samotu? Jistě si vzpomněl na dřívější řídké projevy soucitu, ale nyní se k vidoucímu obraceli zády. Snad byl zneklidněn, když uviděl, že za ním přichází člověk a nevěděl, zda se zlým nebo dobrým úmyslem. Až když neznámý promluvil, zaradovalo se velice srdce zkroušeného. Vždyť to byl mírný hlas jeho Lékaře. Už nebyl sám v tu chvíli, ani nikdy později až do svého konce života (Mt 28,20).

Do podobné situace se i v tomto věku dostávají ctitelé Boží, když vyznávají, že vykročili za svým záchrancem, Pánem Ježíšem Kristem. Jejich příznivci jim to neschvalují a projevují nelibost, která vrcholí postupným přerušením sympatií a přátelství. Je potřebí mnoho námahy k překonání osamělosti. I pokušitel se snaží ztížit izolaci představami budoucích těžkostí v podobě hmotných i duchovních ztrát. Zvláště mladí věřící musí plně důvěřovat svému Pánu, který je nablízku připraven pomoci a rád poskytne a obnoví sílu k odolávání proti svůdným pletichám. Bude pečovat o to, aby tíha samoty se rozpadala mezi ostatními věřícími a v jejich požehnaném obecenství (Mt 18,20).

vt

VELIKOST VÍRY

Ve Starém zákoně se setkáváme s vírou izraelského národa, která nevynikala ani velikostí ani plností Ducha svatého. Víme, že Bůh tomuto národu, který si vyvolil, podával všelijaké důkazy o své existenci a náklonnosti, ale Izrael tyto důkazy a projevy odmítal, od víry se odvracel a nakonec zklamal. Nezklamali však jednotlivci, ba naopak, mnozí dokázali, jak neochvějná je jejich víra. Jak veliká byla víra Abrahamova při cestě s Izákem do země Moriah S jakou vírou a poslušností jsou Bohu oddáni Jákob, Josef, Mojžíš i další muži i ženy víry. Víme, že mnozí byli obdařeni velikou vírou v Toho, který s nimi tak dobře smýšlel.

V Novém zákoně se v Matoušově evangeliu setkáváme s překvapenými učedníky Pána Ježíše, kteří nemohou uzdravit náměsíčníka. Pán Ježíš jim odpovídá: „Budete-li míti víru jako zrno hořčičné, dite hoře této: Přejdi odsud tam, i přejde, a nebudeť vám nic nemožného" (Mt 17,20). Víme, že zrno hořčičné je maličké a že tento příměr svědčí o velikosti a moci lidské víry, je-li podřízena do rukou samotného Boha a Jeho Syna. Podle Pána Ježíše byla víra ženy kananejské veliká, když říká: „Ó ženo, veliká je víra tvá ..." (Mt 15,22-28). Podobně mluví i o víře setníka: „Amen, amen pravím vám, ani v Izraeli tak veliké víry jsem nenalezl" (Mt 8,5-10). O Štěpánovi si čteme, že byl „plný víry" (Sk 6,5), a na jiném místě, že byl „plný Ducha svatého a víry" (Sk 11,24).

Než začneme uvažovat o velikosti a plnosti víry, řekněme si definici víry všeobecně. Víra je rozumová vlastnost projevující se přesvědčeností o něčem; důvěrou v něco. Víra končí tam, kde přichází vidění. Příklad: Oznámí-li nám někdo, koho známe a komu důvěřujeme, že v místě nám známém došlo k požáru, přijmeme tuto zprávu do našeho vědomí vírou. Teprve po spatření požáru či jeho následků přestává existence naší víry a stane se nepotřebnou, neboť dochází k vidění. O víře v Boha si čteme v 11. kapitole ep. Pavla k Židům v 1. verši: „Víra pak jest nadějných věcí podstata a důvod neviditelných" (kral. př.) „Jest pak víra základem věcí, kterých doufáme, přesvědčeností o věcech neviditelných" (Sýkora-Hejčl). „Víra je základem věcí, jichž se nadějeme, a přesvědčenost o věcech, jejichž nevidíme" (Žilka). „Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a pevně počítat s tím, co nevidíme" (ekum. př.). Ještě srozumitelněji nám vyzní tento verš: Víra je základem, na němž stavíme naše naděje v Boha, a přesvědčenost o Jeho existenci (bytí, trvání), i když Ho nevidíme. Nebo: Víra je rozumová vlastnost projevující se přesvědčeností o existenci Boha, i když Ho nevidíme. Zastavme se právě u této rozumové vlastnosti. Víra v Boha se může vyvinout jen ve zdravém mozku člověka, vzdor tomu, že věřící jsou nazýváni blázny právě od těch, kteří víru v Boha nemají. Jde tedy o to, jak tuto víru získá ten, kdo ji nemá. Víme, že „bez víry nemožné jest líbiti se Bohu" (Žd 11,6). Je jen jedna možnost, jedna cesta. Jít za Synem tohoto Boha, který jediný může tuto víru dát i člověku oklopenému moderní technikou i člověku žijícímu v nejprimitivnějších podmínkách. Jít za Ním jako přišla žena, která se dotkla podolku (lemu) roucha Jeho a které řekl: „Doufej dcero, víra tvá tě uzdravila" (Mt 9,22). Uzdravila tuto ženu její víra? Ano. Ona přistoupila k Pánu Ježíši v jistotě, že On má moc zbavit ji její nemoci. Nebo řekla sama v sobě: „Dotknu-li se jen toliko roucha Jeho, uzdravena budu" (Mt 9,21). Víra sama o sobě neuzdravuje, ani nezmění situaci, ve které se člověk

Zaujímavé je aj poradie svetových strán. Začína sa **severom.** Sever nám pripomína studené vetry, hory pokryté snehom a ľadom, v duchovnom zmysle nám pripomína skúšky, bolesti, súženia, zápasy a boje. Áno, najprv je severný závan utrpenia a kríža. Takou cestou šiel aj náš Pán. My Ho v tom iba nasledujeme. Aj Abram pocítil dosť a dosť „severných vetrov" vo svojom živote viery: Problémy s Lotom, neskôr s Izmaelom, obetovanie Izáka, smrť Sáry, neustále zápasy a vojny. Jeho život nebola žiadna prechádzka. Tak je to aj s nami, ktorí žijeme život viery na samom prahu 21. storočia. Poznáme, ako zaťažuje kríž Kristov, poznáme blen skúšok, neúspechov, nepochopenie, bolestí, nemocí, porážiek i prehier. To všetko patrí k drsným stranám severným. Abram sa však nemusel báť. Veď po jeho boku bol Hospodin, ktorý všetko môže a do všetkého najlepšie vidí. Ani nás nechce nechať v skúškach bezradne padať. Sleduje s nami dobré ciele, pomáha v bojoch k víťazstvám.

Akási kontrastná je ponuka **južných strán:** Pohoda, teplo, úrodnosť požehnanie. Aj tieto priestory mal užívať a užíval Abram a rozprestierajú sa aj pred nami. Teplo Božej lásky, bratské spoločenstvo, zhromaždenia vykúpených, zdar v školách i prácach, dobrá duchovná literatúra i hudba. Mohli by sme menovať ešte mnohé iné veci, v ktorých je závan teplých vetrov juhu. Každý deň môžeme v našom živote badať aj tieto južné závany. Keď sa nám zdá, že už, už „zamrzneme", naraz príde oteplenie, pookriatie, načerpanie nových síl v Pánovej prítomnosti. Badáme južné dary? A sme za ne nášmu Bohu vďační?

Východ, exodus, východiská, nové a nové počiatky. To a ešte mnoho iného nám pripomínajú kraje východu. Tam vychádza každé ráno slnko. Aj nám vychádzava Slnko Božej spravodlivosti, ktorým je sám Pán Ježiš Kristus. Keď nás sužujú trápenia tmavej noci sĺz, s nádejou čakáme ráno, keď sa zase usmeje slnko milosti a požehnania. Takto sa zrejme díval k východným diaľavám Abram a s ním sa zrakom viery môžeme takto dívať aj my. Aj pre nás má Hospodin východiská z každej napohľad nedobrej situácie. Raz, a to už veľmi skoro, príde aj pre Cirkev slávny exodus, východ z objatia tiesnivej noci očakávania Ženícha a prechod do Jeho krásneho, letného a večného nebeského dňa.

Napokon sa Abram zadíval k moru, tam, kde „dáva slnko dobrú noc", kde **zapadá.** Voskovec a Werich obrazne ospevujú život človeka ako rieku, ktorá skôr alebo neskôr dospeje k moru smrti. Západ slnka nám hovorí o záveroch, o skončení, o hodnotení. Hovorí nám o bilanciách viery. Abram duchovným zrakom videl v lúčoch zapadajúceho slnka kontúry onej nádhernej nebeskej vlasti. Tam sa viera zmení vo videnie a večný deň. jk

Která kapitola Bible hovoří o

a) marnotratném synovi
b) Pavlově plavbě na moři
c) recích víry
d) zlých pastýřích
e) statečné ženě
f) Samsonově smrti
g) duchovní zbroji
h) vzkříšení
i) rozhovoru Pána Ježíše se Samaritánkou
j) radosti ze čtení Božího slova

Nápověda (zpřeházeně):

Př 31; J 4; Žd 11; 1K 15; Sd 16; L 15; Ez 34; Nh 8; Sk 27; Ef 6.

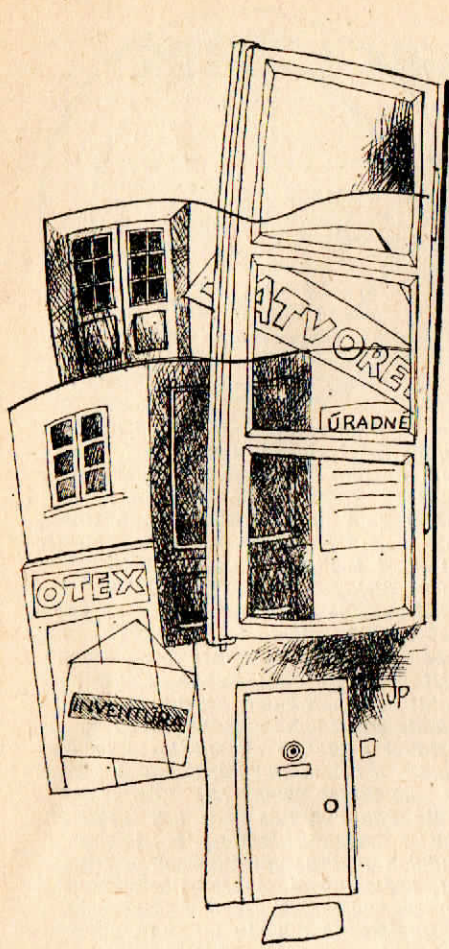

Nebolo tam zatvorené

Chcel som si čosi kúpiť v obchode,
kde predávali textil.
Mali zatvorené.
Chcel som si čosi vybaviť na úrade,
ale neboli úradné hodiny.
Chcel som navštíviť priateľa,
ale nebol doma.
Inventúry.
Dovolenky.
Prázdniny.

Zatvorené dvere.
Keď som v neskorých večerných hodinách
prišiel ku trónu Božej milosti,
bol som prijatý:
Nebeský Otec
i Pán Ježiš Kristus
mali otvorené,
keď ma ku nim priviedol
Svätý Duch.
Všetko bolo vypočuté,
všetko bolo vybavené.
Nie, tam nebolo zatvorené.
Nestačím sa tomu diviť,
nestačím za to ďakovať.

Môj Bože, tak veľmi túžim,
aby si pre niekoho raz
nemal aj zatvorené. jk

AKTIVNÍ KŘESŤANSKÝ ŽIVOT

Rozhodnutí uvolnit Pánu Ježíši Kristu v životě ústřední pozici, tzn. přenechat mu opravdovou nadvládu, je také věcí naší vůle. V životě věřícího člověka by měl nastat čas, kdy bude ochoten se zcela podřídit Kristově autoritě a moci. Může k tomu dojít při obrácení nebo až po několika měsících či dokonce letech.

Je skutečností, že záleží na nás, zda se rozhodneme pro to, aby v nás Pán Ježíš vládl. Když se za to modlíme a i druzí se za nás o to modlí, Pán Bůh může u nás vyvolat touhu, abychom mu denně odevzdávali vládu nad svými slovy i jednáním. „Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí" (Fp 2,13).

Když posloucháme Pána Ježíše Krista a aktivně se podřizujeme Božímu vedení, projevuje se to navenek v našem životě. Lidé poznávají, že jsme křesťané. Tato poslušnost se však někdy projevuje spíše vnitřně. Souvisí to s postoji, zvyky, motivy, tím, čemu dává člověk v životě přednost s jeho každodenními myšlenkami. Tyto vnitřní projevy poslušnosti dříve nebo později vyjdou najevo ve vztahu člověka k druhým.

Centrem, osou, smyslem cílem života opravdového křesťana je tedy KRISTUS, jak je znázorněno na obrázku. Ve vertikále našeho života je SLOVO a MODLITBA.

SLOVO Boží nás vyučuje o Jeho zásadách pro náš život a naši službu. Jestliže přijímáme v poslušnosti toto Slovo, pak rosteme ve víře, lásce a naději. „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ke spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu" (2Tm 3,16-17).

Když k nám Bůh promlouvá svým Slovem, my Mu odpovídáme modlitbou. Tak děláme Bohu ve svém srdci místo a vcházíme s Ním do aktivního obecenství. V modlitbě se vyhrávají osobní bitvy i bitvy za druhé a je šířena Kristova sláva. „Volej ke mně a odpovím ti. Chci ti oznámit veliké a nedostupné věci, které neznáš" (Jr 33,3). „Nic nemáte, protože neprosíte" (Jk 4,2b).

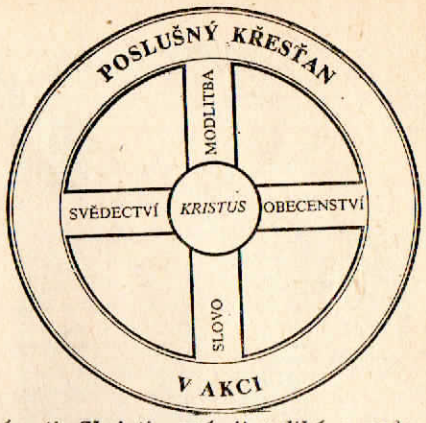

Aby kolo našeho praktického života bylo pevné a úplné, v horizontální linii patří k našemu životu SVĚDECTVÍ a OBECENSTVÍ.

Přirozeným důsledkem opravdového křesťanského života je SVĚDECTVÍ. Musíme mluvit lidem o Boží lásce a o milosti v Pánu Ježíši Kristu, aby mnozí mohli být zachráněni pro věčnost. „Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země" (Sk 1,8).

Ale Pán Bůh nás vede i k OBECENSTVÍ s druhými křesťany. Musíme se od druhých učit a navzájem se povzbuzovat, vzájemně si sloužit. Věřící člověk nemůže zůstat sám, bez obecenství, pouze tělesné důvody mu toto obecenství mohou zamezit. „Z Něho roste celé tělo, pevně spojené klouby navzájem se podpírajícími, a buduje se v lásce podle toho, jak je každé části dáno" (Ef 4,16).

Vyrovnaný křesťanský život zahrnuje tedy všechny čtyři oblasti působení, jsou vzájemně spjaty. Možná, že se někdo usiluje svědčit, ale přitom jeho obecenství s Pánem skrze čtení Písma a modlitbu je zanedbáváno. Pak ani svědectví nemá Boží moc. Usilujme tedy o to, aby tyto čtyři oblasti našeho života s Pánem byly v rovnováze.

Vybráno

PRÍSŤ A NEBYŤ VYHNANÝ

Pán Ježiš povedal: „Všetko, čo mi dáva Otec, príde ku mne, a toho, kto príde ku mne, nevyženiem von" (J 6,37).

Prísť k Nemu znamená prísť ku zdroju očistenia od hriechu (Za 13,1). Niekto prichádza k Nemu ako hriešnica (L 7), ktorá plačúc, začala kropiť slzami Jeho nohy. Túto ženu dobre poznal aj Šimon, farizeus, ktorý sám v sebe povedal: „Keby tento bol prorok, vedel by, kto a aká je to žena, ktorá sa ho dotýka, lebo je hriešnica." On by iste takú ženu vyhnal, v jeho očiach to bola tá najposlednejšia osoba.

Pán Ježiš však prišiel ako plný milosti a pravdy. O Ňom Izaiáš napísal: „Zahladím tvoje prestúpenia ako hustý oblak a ako mrákavu tvoje hriechy" (Iz 44,22). Ak v tomto prípade mala žena obrazne dlh 500 denárov a Šimon len 50, isté je, že ani jeden z nich nebol schopný splatiť svoj dlh Božej spravodlivosti. Ak chcel byť farizeus ospravedlnený zo skutkov zákona, tak sa veľmi mýlil, lebo plnenie zákona neznamenalo splácanie dlhov Bohu, ale zákon bol na poznanie hriechu. Aj on mal prísť so svojím dlhom k Pánovi Ježišovi a bol by počul slová plné milosti: odpustené sú ti tvoje hriechy. Chýbala mu viera a pravé pokánie, a preto nemohol dosiahnuť blahoslavenstvo, ktoré dáva Boh odpustením hriechov.

Táto hriešna žena prišla k Pánovi Ježišovi sama, dobrovoľne, lebo dozrela k pokániu. Pri nej sa naplnili slová Pána Ježiša: „Všetko, čo mi dáva Otec, príde ku mne." Ale evanjelista Ján napísal aj o žene (8. kap.), ktorá prišla k Pánovi Ježišovi nedobrovoľne. Priviedli ju zákonníci a farizeovia proti jej vlastnej vôli. Bola pristihnutá, keď páchala hriech cudzoložstva. Podľa Mojžiša mala byť ukameňovaná, ale aj zúčastnený muž. Toho však nepriviedli na ukameňovanie.

Pán Ježiš povedal: „Lebo každý, kto robí zlé, nenávidí svetlo a nejde k svetlu, aby neboli trestané jeho skutky." Táto žena by sa bola rada vyhla svetlu, aby neboli trestané jej skutky. Ale nakoniec bola rada, že sa dostala k Svetlu sveta, Pánovi Ježišovi. V tom Svetle sa zjavili aj zlé skutky jej žalobcov. Ona v Jeho svetle spoznala Božie milosrdenstvo. On ju neodsúdil, ale jej povedal: „Choď a nehreš viacej!" Žalobcovia jej chceli ublížiť, ale jej len dopomohli k vyznaniu. „Tomu, kto prikrýva svoje prestúpenia, nepovedie sa šťastne; ale ten, kto vyzná a opustí, dojde milosrdenstva" (Pr 28,13). Toto nezažili farizeovia, ale pri výzve: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí na ňu kameň," odišli od Svetla do tmy konať hriech ďalej. Ale ženu potešili slová Pána Ježiša: „Ani ja ťa neodsudzujem."

Aj dnes sa v živote vyskytujú prípady, že ľudia prichádzajú k Pánovi Ježišovi takto: „Lebo dňom i nocou ťažela na mne tvoja ruka; prečo sa moja životná šťava obrátila na letné sucho, preto som vyznal: Vyznám ti svoj hriech. A svoju neprávosť som nezakryl. Riekol som: Vyznám ti svoje prestúpenia. A ty si odpustil neprávosť môjho hriechu. Selah" (Ž 32,4-5).

Ale sú prípady, keď človek býva k Pánovi Ježišovi privedený takmer násilu — životnými sklamaniami, nemocami, stratami. Tieto okolnosti sú ako farizeovia a zákonníci, čo ženu priviedli k Pánovi Ježišovi. Istej zasnúbenej dievčine sa prihodilo, že jej snúbenec menil miesto zamestnania a odišiel do vzdialenejšieho mesta. Ona sa mala o pol roka presťahovať za ním, kde mala prijať miesto v tom istom podniku. Aj prišla za ním na nové pracovisko plná radostného očakávania nového, krásneho a šťastného života. Ale po týždni spoznala, že jej snúbenec sa zamiloval do istej herečky a nemal odvahu napísať jej, aby sa nesťahovala za ním. A tak zostala osamotená a stratená vo

1. „Blahoslavený muž, ktorý nechodí podľa rady bezbožných, na ceste hriešnikov nestojí a na stolici posmievačov nesedí."

Je to nateraz ešte otázne, akým výrazom nám preložia autori nového prekladu Písma slovo „blahoslavený". Možno to ostatne tak, možno to bude „blažený" alebo „šťastný" a tak podobne. To nie je tak dôležité, ako tá skutočnosť, že Pán Boh túži, aby boli ľudia šťastní, blažení, blahoslavení. Cesta k tomu pre každého človeka je načrtnutá v prvom žalme. Ten začína zápormi: nechodí — nestojí — nesedí. Prichodí nám to ako brzda, ktorá je vari v niektorých situáciách dôležitejšia ako motor. Ak zlyhá motor auta, nie je to obyčajne taká katastrofa, ako keď zlyhajú brzdy. Cesta blahoslavenstva začína sebakontrolou, pozastavením sa nad otázkami: kam idem, kde stojím, kde sedím?

Chodenie býva usmerňované radou — dobrou či zlou. „Môj synu, keby ťa nahovárali hriešnici, neprivoľ" (Pr 1,10)!

Jozafat, judský kráľ, bol z tých, čo sa ľahko „skamarátia" s hriešnymi ľuďmi. Ako i v tomto prípade(1Kr 22; 2Pa 18) — s hriešným izraelským kráľom Achabom. Postavil sa na cestu boja po boku hriešnika. Sedel s ním na lavici posmievačov, keď im bol Boží prorok Micheáš iba na posmech! V tom boji Achab zahynul a Jozafat bol zachránený len zvláštnou Božou prozreteľnosťou a ochranou. Nemal čo vchádzať v radu bezbožných, stáť na ich ceste a sedieť s nimi v spoločnej lóži.

Jozef tiež počul radu bezbožnej osoby. Putifarova žena ho nahovárala na nemravnosť, ktorej odolal. Keďže nešiel podľa jej rady, dostal sa na cestu do väzenia a tam sedel iste zarmútený, ale predsa nie na stolici posmievačov. Veru, lepšie sa sedelo Jozefovi v žalári, kde bol Boh s ním, ako Jozafatovi v kráľovskom kresle, kde videl, ako bijú Božieho proroka po líci. Na ktorého mieste si volíš byť? Rada bezbožných vedie do nebezpečného pohodlia, ale zákon Hospodinov ku šťastnému koncu.

2. „Ale má záľubu v zákone Hospodinovom a o jeho zákone rozmýšľa dňom i nocou."

Našu cestu určuje **trvalý** vzťah k Božiemu zákonu. Jozafat mal k zákonu Božiemu kladný vzťah (2Pa 17,6-10). Prikázal vyučovať zákonu „celú zem", všetok ľud. Ale sám o tom zákone nepremýšľal dňom i nocou, lebo by nebol zabudol, že sa nemá spolčovať s bezbožným Achabom. Preto ho Boží prorok trestal slovami: „Či si mal ísť pomáhať bezbožnému a tých, ktorí nenávidia Hospodina, budeš milovať" (2Pa 19,2)? Po oznámení hnevu Božieho znovu nazrel do Božieho zákona — ale znovu ho uplatňoval len smerom k poddaným (2Pa 19). Nikdy sa v jeho živote neprejavilo dokonalé osvojenie si Božích myšlienok.

Jozef preukázal, že mal záľubu v zákone Hospodinovom a premýšľal o ňom dňom i nocou. Jeho slová Putifarovej žene: „A ako by som teda vykonal túto nešľachetnosť a zhrešil proti Bohu?!" (1M 39,9) to jasne dosvedčujú. Z toho sa máme učiť, že zákon Boží nemáme uplatňovať len pri iných a vyžadovať, aby ho poznali a plnili, ale že on je na usmerňovanie v prvom rade nášho vlastného života. Veď každý hriech proti druhému človeku či proti sebe je aj hriechom proti Bohu a hriech je prestúpením zákona. Nech každý z nás tak myslí a tak cíti zodpovednosť: Božie slovo je pre mňa, patrí mne a zaväzuje mňa.

3. „A bude ako strom zasadený nad potokmi vody, ktorý dáva svoje ovocie svojím časom, ktorého list nevädne a všetko, čokoľvek bude robiť, podarí sa mu."

Aj Jozafat priniesol nejaké ovocie. Vedel zabezpečiť mier pre Izraela zo strany Arabov a okolitých národov. Vybojoval aj veľký modlitebný boj s celým národom, keď boli obľahnutí vojenskou presilou mnohých nepriateľov (2Pa 20). Ale ovocie jeho života nebolo vždy sladké. Zažil aj veľký nezdar, keď sa opäť spolčil s bezbožným izraelským kráľom Achaziášom. V snahe získať množstvo zlata spolu vybudovali lode. Prorok ho varoval: „Hospodin rozborí tvoje práce" a naozaj, lode stroskotali ku škode kráľa chtivého zlata.

Ale Jozef doniesol naozaj vzácne ovocie svojím časom. Čas jeho ovocia bol zosúladený s Božími hodinami najväčšej potreby toho obdobia — keď bol hlad počas siedmych rokov na celej zemi. Ale Egypt mal chlieb. Bolo to vzácne ovocie Jozefovej poslušnosti voči Bohu. Nie náhodou, ale podľa prozreteľného Božieho riadenia otec Jakob požehnal Jozefa slovami: „Jozef je syn plodného stromu nad prameňom; jeho letorasty vychádzajú na múr" (1M 49,22). Prameňom mu boli otcové naučenia, ktorý žil s Bohom a prijímal Jeho slová a radu. Tak je Božie Slovo aj dnes požehnaným zdrojom pre ovociaplné životy veriacich ľudí. A že Jozefovo ovocie prechádzalo i cez múr, to znamená, že nebol požehnaním iba pre svoju rodinu či Egypt, s ktorým bol tiež i v rodinnom zväzku, ale pre celý okolitý svet. Jeho letorasty niesli ovocie i za ohradou jeho rodiny a štátu.

Pre nás má význam ovocie stromu ako potrava, ale aj lístie, ktoré spôsobuje tieň, čo chráni pred horúčavou. Majme teda ovocie pre nasýtenie blížnych, ale i lístie pre ich odpočinok, aby im bolo dobre v našej prítomnosti.

4,5. „Nie tak bezbožní, ale tí budú ako plevy, ktoré rozháňa vietor. Preto neobstoja bezbožní na súde ani hriešnici v zhromaždení spravodlivých."

V čase víchrice sa ukáže rozdiel medzi stromom a plevami. Pevne zakorenený strom ostáva stáť pri prameni, ale plevy nemajú koreň a sú zmietané vetrom. Tak je rozdiel medzi kresťanom a bezbožným človekom. Kresťan je ako strom — pevne zakorenený v Božom Slove. Božie Slovo nečítame nikdy priveľa a nepoznáme ho úplne. Stále nové vody, ako v potoku, sa blížia k nám a ponúkajú našim koreňom novú vlahu. Slovo Božie je v každý čas nové a nové nášmu duchu. Ale ak nie sme priňom zakorenení, tak sme plevy — žiaden koreň, žiad-

na vlaha, len suchota a zmietanie vetrami. Zachvátil by nás každý vietor cudzieho — bludného učenia, preniesol na iné miesto. Preto je dobré byť ustálenými a nie rozháňanými vetrom.

Bezbožnosť bezbožných sa prejavuje v tom, že konajú na vlastnú päsť alebo podľa rady bezbožných, ale nie na Boží pokyn. Neobstoja na súde — čo je posledné hodnotenie ich života a konania. Ľudský súd im často neublíži. Ten nezohľadňuje vnútorné pohnútky srdca, lebo ich nepozná. Ale Boh hľadí do srdca. Poznal Jozafatove pohnútky — túžbu po zisku. Jozef túžil po chlebe. Boží úsudok dal Jozefovi zelenú, avšak Jozafatovi stroskotanie lodí. Tak Boží súd s konečnou platnosťou určí zdar či nezdar každej ľudskej snahe.

S Jozafatom to podľa nášho úsudku nebolo až tak najhoršie, veď boli aj horší. Ale pozor — keď človek konajúci **bez Boha** zakúsi nezdar, čo potom ten, kto koná **proti Bohu?**

A v zhromaždení spravodlivých kto obstojí? Naisto nie ten, kto sa nechce vzdať hriechu a nechce nad sebou uznať Božiu autoritu. Aj Pán Ježiš hovoril o niektorých, že „neboli z nás". Ak zo zhromaždenia, kde je prítomný Pán a Jeho pôsobiaca láska, ktosi odíde, nuž sám Pán vie o jeho stave.

6. „Lebo Hospodin zná cestu spravodlivých, ale cesta bezbožných zahynie."

To, že Hospodin zná cestu spravodlivých znamená, že sa k nej priznáva svojou mocou a pomocou. On pozná v istom zmysle aj cestu bezbožných, veď sa na ňu díva a vidí ju, ale predsa ju nezná, neschvaľuje, nepriznáva sa k nej. Taká cesta zahynie, ako aj stroskotali Jozafatove lode. Pán Boh sa k jeho činnosti nepriznal.

Máme tu priame napomenutie i návod k tomu, ako dosiahnuť stav blahoslavenstva — a síce cestou Jozefovou, cestou spravodlivých, cestou Božou. ik

VYPROS SI BOŽÍ POKOJ!

Známá bajka vypravuje, jak bouřlivý vítr se přel se sluncem, kdo z nich dvou je silnější. Shodli se na tom, že svou sílu zkusí na pocestném, který právě kráčel chodníkem. Kdo z nich mu dříve vezme kabát, ten je silnější. Tu zašlo slunce za mraky a vítr začal foukat tak prudce, že pocestný sotva mohl jít. Ale čím více vichr burácel, tím těsněji se muž halil do svého pláště. Pak vyšlo slunce a mile hřálo. Netrvalo to dlouho a pocestný svlékl kabát. Tak dalo slunce vichřici ponaučení, že mírnost, laskavost a přívětivost jsou mocnější než prudkost, hrubost, brutalita a násilí.

Ano, slunce je silnější nežli vichřice, mírné slovo je silnější než křečovitý výbuch hněvu, trpělivé přesvědčování je silnější než ledová opovržlivost zdrcující kritiky. Není nadarmo napsáno v Písmě: „Jazyk měkký láme kosti" (Př 25,15). Ani nám nadarmo Písmo nepraví: „Odpověď měkká odvrací hněv, ale řeč vzpurná vzbuzuje prchlivost" (Př 15,1). Proto, vypros si ode Pána Boží pokoj, který převyšuje všeliký rozum. Nedělej nikdy to, co dělají tvoji protivníci, a dělej vždy to, co oni nedělají. To je pravý smysl učení Pána Ježíše o neodpírání zlu. Pán tím nikdy nemyslel pasivitu vůči zlu. Nikoli, zlu se musí odpírat vždy a všude. Pán to také tak dělal. Jak vážně a přísně odsuzoval ku příkladu všecko pokrytectví. A jak důsledně odpíral zlu při pokušení na pouští! Ale jakých prostředků používal? Vždy jen Božího slova. Jestliže tedy odpíráme zlu, neodpírejme mu zlem! Proti pýše se postavme na stanovisko pokory, proti lži bojujme pravdou, proti násilí, hrubosti a brutalitě převahou ducha a srdce. J. Kz

(Z připravované publikace Soudcové)

ZÁŘENÍ DUCHA ŽIVOTA

ÚSVIT DĚJIN našich národů a KŘESŤANSKÁ MISIE.

I. Historické zprávy o výskytu slovanských národů v Evropě jsou velmi nepřesné a poměrně mladé. Začínají až V. stoletím n. l., kdy jejich pravlast bývá uváděna mezi Dněprem a Odrou s dalším pronikáním až k ústí Labe a do dunajské nížiny, kde zanechávali svůj původní pastevecký způsob života a usadili se jako pracovití zemědělci. Svou dobrosrdečností a mírumilovností, současně však vzájemnou nevraživostí a nesvorností byli již odedávna předurčeni k olupování, zotročování a vyvražďování druhými národy. Jejich dějiny jsou doslova psány krví...

Obranné sebezáchovné pokusy mají první historicky doložený úspěch v organizačním geniu franckého kupce SAMA (623-662), který dokázal středoevropské Slovany sjednotit k vítěznému nástupu proti mongolským Avarům a zejména násilným a rozpínavým „křesťanským" Frankům — vítězstvím nad mocným králem DAGOBERTEM u Vogastisburku r. 630, aniž máme zmínky o nějakém křesťanském misijním vlivu.

II. Druhým významným úspěchem slovanské státnosti je až — téměř po dvou stech letech — vznik říše Velkomoravské za doby obnovovaného CAESAROPAPISMU franckých Karolingů (Karlovců), kdy proniká jejich „misie kříže a meče" do slovanských zemí a tito se stávají poplatnými „vazaly". Za Karolinga LUDVÍKA (t. vz. POBOŽNÉHO (814—840) — který na tehdejší barbarskou dobu podivuhodně pochopil a žil zásadami křesťanské pravdy a lásky (a proto byl historicky odsouzen jako slabý a neschopný panovník) — se mocensky osamostatnil moravský kníže MOJMÍR I., který přijal od germánských Franků křest a první sjednotil středoevropské slovanské kmeny po Samovi až na počátku IX. století.

V mírovém soužití s Ludvíkem Pobožným dal průchod germánsko-latinské misii, která po Mojmírem vypuzeném, dosud nepokřtěném nitranském knížeti PRIBINOVI — r. 830, zapustila kořeny stavbou kostelů v Nitře r. 836, v Olomouci, Brně a na Velehradě iniciativou misie ze Salzburgu, a misie z Regenskurgu pokřtila r. 845 českých lechů. O opravdivosti křesťanského ducha Ludvíka Pobožného svědčí skutečnost, že se ujal vyhnaného Pribiny, ze svého vlastního území mu daroval rozsáhlé statky v dolní Panonii u Blatenského jezera, získal pro Krista a přivedl ke křtu jej i syna Pribinova KOCELA.

Za vlády Ludvíkova syna — násilnického a dobyvačného LUDVÍKA NĚMCE je jím odstraněn nepohodlný, protože mocensky rostoucí vazal Mojmír I. na Moravě a r. 846 dosazen ROSTISLAV. S jeho jménem je spjato pozvání a požehnané působení úspěšné mírumilovné byzantské misie soluňských bratří CYRILLA a METODĚJE na Velké Moravě od r. 863. Její duchovně mravní krása je dána státnickými a morálními vlastnostmi Rostislavovými, zcela ojedinělými kvalitami evangelizačními, učitelskými a pastýřskými obou věrozvěstů — právě na pozadí osobní tragedie čestného a hrdinského vladaře, tragedie věrného a čistého misijního díla obou věrozvěstů, zejména Metodějova (v ustavičném nerovném zápase o duši milovaného národa s mocensky mnohem silnějším a neobyčejně zákeřným nepřítelem v německých biskupech, neštítících se i eticky nejnižších způsobů ohrožení cti a života) ... a konečně tragedie celé Velkomoravské říše v jejím žalostném pádu.

III. ROSTISLAV překvapil suverénní Němce svým nečekaným odporem proti jejich zpupné nadvládě, porozuměním pro pravého ducha misijní práce mezi Slovany, a v neposlední řadě svou diplomatickou obratností, jíž podstatně omezil monopolní vliv násilnické germanizující misie ve své zemi tím, že se obrátil na byzantského císaře MICHALA III. s žádostí o vyslání věrozvěstů znalých slovanského jazyka. Tím, že současně úspěšně čelil vojskům Ludvíka Němce a bránil rozpínavosti německého kléru, vřele podporuje úspěšnou misii soluňských věrozvěstů — si vysloužil jako „neposlušný vazal" zvláštní německou nenávist. Posléze je však **hanebně zrazen**, jat a vydán do rukou svéhlavého, pomstychtivého nepřítele **svým bezohledným a ctižádostivým synovcem SVATOPLUKEM.** Po nelidském mučení a oslepení zemřel Rostislav v řetězech klášterní kobky v Mohuči r. 870.

Jeho mravní velikost s charakterovými vlastnostmi a ideově čistá jasnozřivost si zaslouží více historické úcty v „záření ducha života našich národů", než velké mocenské úspěchy „nepřemožitelného" a „vítězného" Svatopluka, před jehož autoritou museli Němci v čele s králem Ludvíkem Němcem a jeho syny ustoupit.

OBA VĚROZVĚSTI byli učenci — zejména mladší Cyrill a výtvarní umělci — viz Metoděj! Prvý dokázal přivést ke Kristu doposud zcela odmítavé černomořské mongolské CHAZARY, ukončit tamní pronásledování Křesťanů a vyzvednout z Krymu ostatky umučeného misionáře — římského biskupa Klimenta — a připravit slovanské písmo „cyrilliku", v níž přeložil do slovanského jazyka základní novozákonní biblické texty. Druhý se prostřednictvím svého malířského umění pozoruhodně uplatnil u bulharského krále BORISE I., jehož přivedl ke Kristu r. 852 a skrze něhož se celý národ otevřel působení evangelia.

Po svém příchodu na Moravu narážejí oba hned odpočátku na závistivý a nenávistný postoj latinské německé misie řezenských a salzburgských biskupů, kteří si činí duchovní a hmotné právo ve slovanských zemích právě tak, jako své mocenské nároky němečtí Karolingové. Pod záminkou „bludné věrouky" v nastálém rozkolu mezi západní a východní církví jsou oba donuceni přerušit svou neobyčejně úspěšnou misijní práci evangelijní pravdy a lásky — a nastoupit svou

1. cestu k papeži MIKULÁŠI I. do Říma k prověření svého pravověří. R. 867 dorazili do Říma, setkavše se již s nástupcem ADRIANEM II., kterého si cele získali přinesením ostatků Klimentových z Krymu a vynikající teologickou obhajobou Cyrillovou. Po dvou letech se vrací na své misijní pole pouze Metoděj, když churavící Cyrill (v mládí zvaný Konstantin) se uchyluje v Římě do kláštera a tam předčasně ve 42 letech umírá r. 869 ... Pro válečné nepokoje se uchyluje na cestě zpět Metoděj u Pribinova syna Kocela v Panonii, kde získal svou požehnanou činností všeobecnou oblibu. S Kocelovou prosbou o jmenování biskupa pro Panonii — se vydává Metoděj na svou

2. cestu do Říma — k svému příznivci papeži ADRIANOVI II., odkud se vrací ke Kocelovi s jmenováním panonským a moravským biskupem s veškerými misijními právy. Po svém návratu na Moravu dávají mu němečtí biskupové najevo tím větší nenávist. Využívajíce odstranění ochránce Rostislava a obojetnictví Svatoplukcva pohánějí Metoděje k svému soudu. Smířlivý Metoděj je jimi věrolomně jat a půl třetího léta věznčn. Teprve postih věznitelů papežskou klatbou mu otvírá německé vězení a Metoděj se může r. 873 opět vrátit ke své moravské misii — tři roky po Rostislavově mučednické smrti. Zatím si **Svatopluk druhou zradou** — tentokrát na Němcích (na „příteli Karlmannovi" a jeho otci Ludvíkovi) uvolnil ruce a svými vítězstvími nad nimi nebývale upevnil své mocenské postavení, kterého jeho předchůdce nedosáhl. Metodějova misie proniká úspěšně do Čech pokřtěním knížete BOŘIVOJE a LUDMILY na Velehradě, po nichž následovala je-

jich příkladu většina českého národa zásluhou Metodějových učedníků (viz stavba sídelního kostela na Levém Hradci a na Vyšehradě — a jedinečná slovanská duchovní píseň „GOSPODI POMILUJ NY"!) Leč ani sourozenectví Bořivojovo se Svatoplukovou manželkou nevzbudilo Svatoplukovu přízeň k misijnímu dílu slovanskému. Nové pomluvy a intriky německých biskupů nutí Metoděje k jeho

3. cestě do Říma k výslechu JANEM VIII. r. 880. Dokonalá obhajoba vede k papežské satisfakci Metoděje jmenováním arcibiskupem, schválením slovanského bohoslužebného jazyka a neodvolatelným příkladem podřízenosti veškerého duchovenstva Velkomoravské říše bez rozdílu liturgického jazyka duchovně správní svrchovanosti Metodějově. Přes to však tento svatý muž a pokorný služebník evangelia Kristova, posvěceného jeho celoživotním utrpením a silou osobního příkladu, NEMOHL ZABRÁNIT, aby toto jeho dílo pro Pána nevzalo nakonec za své **třetí zradou Svatoplukovou r. 888**, když po Metodějově smrti 6. dubna 885 nakonec vyhnal všecky jeho věrné žáky z Velké Moravy.

SVATOPLUK je obecně historicky hodnocen podle dosažené moci, slávy, mimořádných válečných úspěchů a mezinárodně uznávané autority i u svých nepřátel — za skutečného představitele nezávislého, jen formálně s německými panovníky svázaného velmocenského slovanského útvaru ve střední Evropě.

Přes to však nemůže být srovnáván se svým nešťastným předchůdcem v oblasti duchovně mravní, protože Rostislavova ušlechtilost mysli, čistota srdce a stálost pravdivé vůle byla vždy jeho sobeckému zaměření cizí. Hanebný postoj k vlastnímu strýci i k svým zneužitým spojencům nelze ničím ospravedlnit. Tím méně přezíravý a obojetný postoj k největší a nejušlechtilejší osobnosti své doby — METODĚJOVI, jehož otevřenou a upřímnou snahou mu posloužit ku pokání pohrdl, je vážným mementem pro každého člověka. Svatoplukův život a tedy i jeho napohled skvělé státnické dílo — je plné těžkých morálních rozporů. Končí proto nezadržitelně podle Božího zákona „setby a žně"! Trojí zrada — na Rostislavovi, na svých německých soupeřích, a nakonec na díle požehnaného misionáře svého národa — tři synové zrádci a trojí zradou padá jeho honosné státnické dílo ve smrtelné křeči morální bídy: vzájemnou zradou jeho synů, zpustošením MAĎARY a německou likvidací jeho posledním „německým přítelem" ARNULFEM ... a dlouhé dějinné ticho po r. 907 ... a tisíciletá poroba slovanského národa.

ALE — jak veliké jsou tytéž dějiny duchovně mravním působením a odkazem zvěstovatelů pravdy a lásky evangelia Kristova — soluňských bratří a jejich žáků! Jejich dílo neskončilo vyhnáním Svatoplukovým, a proto s jeho Velkou Moravou nepadlo. Osvícený bulharský car SIMEON (888—927) se navždy zapsal do slavné historie kulturního vývoje slovanských národů právě skrze dílo a odkaz vřele přijatých žáků soluňských věrozvěstů z Moravy vyhnaných ve svém sídle v PERESLAVI. Tam se soustředila jedinečná pokladnice dodnes dochovaných staroslověnských překladů biblických textů, psaných na kožených pergamenech, které nejsou pouze pramenem církevního, ale veškerého slovanského písemnictví vůbec!

Jak vzácně k nám promlouvá v tomto našem dějinném úseku „záření ducha života" v onom protikladu — etické dialektice kříže: pýchy a pokory, nízkosti a ušlechtilosti, lži a pravdy, nenávisti a lásky, smrti a života — této misie pravdy a lásky v nedělitelném spojení své věčné inspirace! Duch dvou misií, dvou panovníků, dvou světů! Duch „blahoslavenství chudoby duchem" u nejbohatších duchů a Duch „blahoslavenství věčného potěšení" z oněch časných našich lkání!

kk

KRST

V BIBLICKÝCH OBRAZOCH

Radujme sa z toho, že aj v našej dobe — keď stále trvá Božia milosť — Pán pridáva k cirkvi svojich vykúpených. Aj v tomto roku na niekoľkých miestach našej vlasti títo znovuzrodení ľudia sa nechali pokrstiť ponorením do vody, aby tak pred Bohom aj ľuďmi vyznali, že s Kristom zomreli starému životu a s Ním boli vzkriesení k životu novému. Zamyslime sa nad niektorými obrazmi, ktorými nám Písmo chce hlbšie objasniť, čo vlastne krst pre nás znamená. Vieme totiž, že v pohľade na krst sú aj extrémy: jedni krst preceňujú a nadraďujú ho nad pokánie a obrátenie sa vierou v Pána Ježiša Krista, druhí krst podceňujú a nenechajú sa vôbec pokrstiť.

KORÁB A KRST

„... za dní Noeho, keď sa staval k o r á b, v ktorom bolo málo, to jest osem duší zachránených vodou, ktorý aj nás, protiobraz zachránených v korábe, zachraňuje teraz ako krst, čo nie je zložením špiny tela, ale dobrého svedomia pýtanie sa po Bohu“ (1Pt 3,20-21). Tento preklad je trochu obtiažny pre ucho, preto uveďme ekumenický (český): „... pokud se stavěl korábˇ, v němž bylo z vody zachráněno jenom osm lidí. To je předobraz křtu, který nyní zachraňuje vás. Nejde v něm zajisté o odstranění tělesné špíny, nýbrž o dobré svědomí, k němuž se před Bohem zavazujeme“. Noachov korábˇ, ktorý v dobe potopy bol celý vo vode (prúdy vody padali z oblakov), je predobrazom krstu. Noe vošiel do korábu a tak sa stratil svetu a svet jemu. Keď vyšiel z korábu, všetko bolo „nové“. Hospodin zahladil z povrchu zeme všetko, čo povstalo, čo učinil (1M 7,4 pozri Ekum.).

A podobne každý, kto vstupuje do vody, aby bol pokrstený, si má uvedomiť: ja som zomrel svetu a svet zomrel mne. V mojom živote je všetko nové. Nie že by som sa sám polepšil, ale to Hospodin spôsobil. Noe vierou poslúchol Božie slovo a korábˇ postavil, vošiel do neho. Ale nič viac. Jeho spasenie bolo vecou Božou! Aj dnes človek musí vierou poslúchnuť Božie slovo, ktoré hriešnikovi hovorí: Čiň pokánie a uver v Pána Ježiša Krista! Spoľahni sa na to, že Boh záchranu pripravil aj pre teba na golgotskom kríži. Keď uveríš celým srdcom, potom Boh ťa zachráni. S obdivom poznáš, že sa všetko v tvojom živote zmenilo. Inak sa díva na Boha a jeho veci, inak sa díva na ľudí okolo seba, zmení sa tvoje chovanie, objavíš, že máš Božiu lásku a postupne Duch Svätý ťa zahrňuje darmi k službe a vypôsobuje u teba ovocie Ducha. To je nový breh, to je spasenie. Takto „večný život“ začína pôsobiť od chvíle znovuzrodenia a vyznávaš to, keď vstupuješ do vody, aby si bol pokrstený (ponorený) a vystupuješ z nej. Ide o to, aby toto tvoje vyznanie bolo skutočné, pravdivé. Ak nie si znovuzrodený (o čom môžeš a musíš vedieť ty sám), potom krst ti vôbec nepomôže ani pre časnosť, ani pre večnosť. Zahyneš! Ale keď si znovuzrodený, potom nemôžeš inak, ako čo najskôr sa nechať pokrstiť. Veď tu ide o SVEDOMIE, o dobré svedomie (pozri text 1Pt 3,21). Keď si Boh praje, aby okrem pokánia si sa nechal pokrstiť, lebo „kto uverí a pokrstí sa bude spasený“, ako potom môžeš váhať? Môžeš mať „dobré svedomie“? Alebo si povieš: bol som pokrstený ako dieťa, a to stačí!? Nestačí. Len kto uverí, môže byť pokrstený a nie opačne, najprv byť pokrstený (a to bez vlastného súhlasu) a potom uveriť. Máš očistené svedomie krvou Pána Ježiša, keď takto jasné Božie slovo nechceš poslúchnuť? Ide snáď o formalitu, ktorá je v Božom kráľovstve zanedbateľná? Nie, ide o rovnako závažnú vec ako je obrátenie. Tak ako nebesia musia počuť tvoje slová vyznania pri pokání, tak nebesia musia vidieť tvoje ponorenie do vody pri krste! Pán Ježiš vôbec nemusel vojsť do vôd Jordánu a predsa vošiel a nechal sa pokrstiť. Prečo? Aby naplnil všetku spravodlivosť (Mt 3,15). Naplnil si aj ty, môj milý brat — milá sestra, to, čo požaduje Božia spravodlivosť?

Na druhej strane si musíme všetci pripomínať, že sme mŕtvi svetu a svet nám, ako to bolo pri Noachovi. Písmo nás priamo vyzýva, aby sme nemilovali svet a jeho žiadosti (svet v zmysle všetkého, čo nás odvádza od Pána, alebo čo robí priehradu medzi nami a Pánom). Boh nás spasil, On všetko vykonal pre to, aby sme už nemuseli podliehať žiadostiam sveta. Je našou zodpovednosťou, otázkou nášho „dobrého svedomia“, či takto skutočne teraz žijeme s Jeho pomocou.

Pred Krstom v Těrlicku.

OBRIEZKA A KRST

„... v ktorom (t. j. v Kristovi) ste aj obrezaní obriezkou, nie učinenou rukou, vo svlečení tela hriechov ľudského tela, v obriezke Kristovej, súc s ním spolu pohrobení v krste“ (Ko 2,11-12). Obriezka je predobrazom krstu. V akom zmysle? Obriezka bola nariadená už Abrahámovi, jeho synom a od tej doby všetkým, ktorí pochádzajú z jeho rodu. Obriezkou sa líšili od ostatných ľudí. Každý obrezaný si mal denne pripomínať (a vlastne musel), že patrí k Božiemu ľudu, že je poznamenaný na tele. Preto sa musel inak chovať ako ostatní neobrezaní, mal aj iné povinnosti voči Bohu aj blížnym. Tento zmenený život nespôsobila vlastná obriezka, ale vedomie, že patrí k vyvolenému Božiemu ľudu.

V tomto zmysle je aj naše telo poznamenané krstom vo vode. Ako Kristus zomrel na kríži, tak aj tí, ktorí skrze vieru v Neho prijali od Boha nový život, sú „obrezaní“, to znamená, zomreli spolu s Ním. Od tej chvíle (znovuzrodenia) nový život z Boha umŕtvuje život starý. Spolu s Ním sme aj vstali z mŕtvych, aby sme žili novým životom. To všetko sa deje Božím slovom skrze vieru (Ko 2,12). Božie slovo je ako nôž, ktorý bol potrebný pri obriezke, ktoré nás vedie k tomu, aby sme teraz „mŕtvili svoje údy“ (Ko 3,5 a n.), t. j. všetky zlé žiadosti. Božie slovo je ako nôž, ktorý odrezáva výhonky vyrastajúce z koreňov starej prirodzenosti. Tak sa prejavuje „obriezka v srdci“ (R 2,29).

Rozumieme, prečo Boh chce, aby naše telo bolo ponorené do vody? Aby sme sa chovali inak, ako ľudia neznovuzrodení. „Tí, ktorí sú Kristovi, ukrižovali svoje telo s jeho vášňami a žiadosťami“ (Ga 5,24). Žiaľ, že na to zabúdame, pretože žiadne znamenie nenesieme na tele ako Izraelita, ale naše „srdce“ by nám to malo pripomínať, keďže sme prežili „obriezku srdca“. A ono to aj robí, pravda, keď sa necháme viesť Duchom Božím a keď sme vierou poslušní Božiemu slovu.

ZAŠTEPENÁ RATOLESŤ A KRST

„Lebo ak sme sa stali spolusrastlými podobnosťou jeho smrti, ale takými aj podobnosťou vzkriesenia budeme“ (R 6,5). Uvedieme ešte kralický preklad: „Nebo poněvadž jsme s ním vštípeni připodobněním smrti jeho...“

Kralickí totiž ono „spoluzrastenie“ trochu bližšie vysvetľujú ako „zaštepenie“. Čo sa štepí? Ratolesť do niektorého kmeňa, alebo vetve. Čo sa potom stane? Ratolesť odoberá živiny z kmeňa a nesie ovocie. Bez kmeňa by ovocie nemohla prinášať, ale ani vôbec žiť.

Krst vyjadruje zaštepenie do Krista, zrastenie sa s Ním, naším Pánom. Bez Neho by sme nemohli prinášať ovocie, bez Neho by sme nemali večný život. A ako sa prejavuje toto „spoluzrastenie“? Zomreli sme hriechu (v. 10), hriech nad nami nepanuje, nemusíme mu podliehať, nemusíme vôbec hrešiť (ale predsa zhrešíme). To je jedna strana mince. Druhá je: žijeme teraz pre Boha (v. 10). To je negatívna a pozitívna stránka nášho života. Nepodliehame hriechu a žijeme pre Boha. Oprav-

du? Toto sme vyznali krstom? Áno, presne tak! Ak niekto žije v hriechu — alebo nežije pre Boha — môžeme sa ho spýtať: bol si pokrstený? Áno. Ale veď tým si vyznal, že si na seba „obliekol Krista" (Ga 3,27), tak chceme Kristov život vidieť pri tebe!

Tak sme si pripomenuli, že krst je veľmi vážna vec a že súvisí s naším životom po obrátení. A preto skutočnosť krstu je pre nás aktuálna každý deň. Stala sa raz, ale zodpovednosť za pravdivosť jeho svedectva vtedy nesieme denne. Nech sám Pán nás takto zmocní vyznávať životom to, čo sme vyznali krstom. —jos

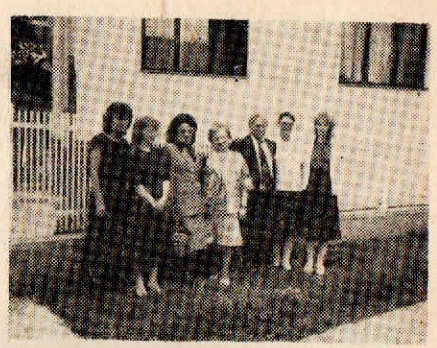

Po krste v Batizovciach.

PRÍHODA V JEDÁLNI

Pán nám dáva milosť, aby sme ľuďom hovorili o spasení, o tom, ako nás Pán Ježiš našiel, ako pastier stratenú ovečku. Pavol apoštol často vyznával, ako sa mu ukázal Pán Ježiš na ceste do Damašku a ako sa raduje, že sa jeho život zmenil, z prenasledovateľa veriacich sa stal nasledovník a služobník Pána Ježiša Krista. Mnohí máme podobné skúsenosti, keď môžeme z Jeho milosti hovoriť ľuďom, aké veľké veci s nami učinil Boh (L 8,37-39; 1Tm 1,12-16).

Naša milá sestra mi rozprávala príhodu v jedálni:

„Vo sviatočný deň sme sedeli v jedálni a čakali na obed. Keď ho konečne priniesli, všetkým sa ušlo, len mne nie. Čakala som trpezlivo, ale ako by na mňa zabudli. Uspokojila som sa s tým, že nemusím mať všetko, vydržím aj bez obeda. Moji spolustolujúci neboli s tým spokojní. Pán, čo sedel vedľa mňa, oslovil servírku a dohováral jej, prečo na mňa zabudla a nepriniesla, čo mi patrilo. Je to pekná vec, keď sa staráme jeden o druhého, v rámci slušného správania. On však jej mrzko nadával a pritom bral nadarmo meno Božie. Ja som to nemohla znieť a ohlásila som sa:

„Prečo jej nadávate? Prečo Pána Boha urážate? Viete vy, kto je to Pán Boh? A čo pre vás vykonal? Za vaše hriechy potrestal svojho Syna Pána Ježiša, ktorý za vás zomrel na kríži, aby ste, ak v Neho uveríte, mali život večný. Ja som vás nežiačala, aby ste sa o mňa starali, ani si to neprajem, aby ste servírke nadávali a ešte urážali môjho Pána, ktorý mňa spasil. Ja sa hanbím za vás, aj vy by ste sa mali, že tak verejne beriete meno Božie nadarmo. Čiňte pokánie a prijmite Pána Ježiša do svojho srdca, aby ste už nikdy nemuseli nadávať a Božie meno urážať."

Po tejto príhode tento pán zostal zarazený, nezmohol sa ani na slovo. Teraz chodí zamyslený, a ja prosím Pána, aby mu dal milosť k pokániu a záchrane duše. Ďakujem môjmu Pánovi, že mi dal silu tak verejne Ho vyznať."

Ako často sme svedkami, že ľudia berú meno Božie nadarmo, a my nemáme odvahu, aby sme ich napomenuli a priznali sa k Pánovi. Obdivujeme našu sestru, že sa dokázala postaviť na stranu Božiu, nehanbila sa za Pána Ježiša, ona cítila, že sa musí zastať toho, ktorý sa jej stal nadovšetko NAJDRAHŠÍ. spr. jč

Křesťan a životospráva

Proto svým tělem a svým duchem, jež obojí náleží Bohu, oslavujte Boha. 1K 6,20

Na první pohled se zdá, že tyto dva pojmy mají jen velmi málo společného. Správná životospráva se týká přece vezdejšího života a křesťanství je především duchovní záležitost. Ale přece jen jsou zde důležité souvislosti, které bychom neměli přehlížet. Vyplývají už z textu v záhlaví: máme Pána Boha oslavovat „svým tělem a svým duchem, jež obojí patří Bohu". A vyniknou ještě více, když zjistíme, že v řadě důležitých starých rukopisů Nového zákona druhá část věty chybí, takže někteří vykladači dospěli k názoru, že slova „i duchem svým, jež obojí náleží Bohu" jsou pozdější vsuvkou. (Proto jsou také např. v ekum. překladu uvedena v poznámce.) Vždyť to, že máme Pána Boha oslavovat svým duchem, je nám nakonec zcela pochopitelné a blízké. Uvědomujeme si, ale že Pána Boha můžeme oslavovat také svým tělem? Ba co víc, že Ho oslavujeme především svým tělem?

Naše bytost se podle Bible skládá z ducha, duše a těla. To vše tvoří nerozlučnou jednotu. Všechny tři složky působí současně a **na této zemi** nemůže jedna bez druhé existovat. Je to podobně jako s jedoucím autem. I zde máme tři složky — samotné auto, pak pohonné hmoty a nakonec řidiče. Ani nejsilnější a nejrychlejší auto se nepohne, má-li prázdnou nádrž a nesedí-li za volantem řidič. A je-li porouchané, nepomůže ani plná nádrž, ani sebezkušenější řidič. Všechny tři složky musí být v pořádku. Neudržované auto se rozsype na prvním větším výmolu (navíc velmi výmluvně odráží charakter svého majitele). Nedbáme-li o palivo, vystavujeme se riziku, že zůstaneme stát v půli cesty. I řidič musí být v naprostém pořádku — nesmí být nadměrně unaven, nesmí se rozptylovat jinými činnostmi, musí být střízlivý. Jinak stačí chvilka nepozornosti a následky mohou být nedozírné!

Z této analogie vyplývá i význam správné životosprávy. Všechny tři složky lidské bytosti jsou velmi důležité a nemají být zanedbány. Je naší povinností o ně řádně dbát, aby mohly sloužit svému poslání. Nemají tedy pravdu asketové, kteří se domnívají, že naše tělo je pouhá nádoba hříchu a že je proto třeba je potlačovat a ničit. „Vaše tělo je chrámem Ducha svatého" — píše Pavel Korintanům. Má tedy být k Boží slávě, a to bude tehdy, bude-li správně udržováno. Je to zajímavé a možná i trochu paradoxní, ale skutečně oslavit Pána Boha můžeme jen svým tělem, jeho prostřednictvím! To, co cítíme ve svém nitru a o čem přemýšlíme, to lidé kolem nás nevidí, ale mohou to zřetelně vyčíst z toho, co říkáme, z mimiky obličeje, z gest, z toho, jak konáme svou práci, podle toho, čemu věnujeme pozornost a co naopak přehlížíme. Z toho pak může Pánu Bohu vzejít pocta (anebo také potupa!!). Proto **křesťan má o své tělo rozumně** (samozřejmě ne přehnaně) **pečovat.** A to tím více, že existuje, jak si ještě ukážeme, vzájemná úzká souvislost mezi tělem, duší a duchem.

Proto se také správná životospráva křesťana neomezuje jen na tělo, není to jen otázka zdravovědy, ale týká se duše i ducha. Kromě tělesné hygieny existuje i duševní hygiena a náš duch potřebuje rovněž tak nezbytně očistu. Kromě nasycení těla pokrmem existuje i hlad duše po kráse a po poznání podstaty a smyslu věcí kolem nás. A navíc i náš duch potřebuje duchovní stravu, jíž je pro křesťana Boží slovo. Vždyť nejen chlebem je živ člověk, ale každým slovem od Boha ...

Ke správné životosprávě (a to platí pro všechny tři oblasti naší bytosti) patří tyto důležité zásady:

a) **Pravidelnost**

Náš organismus po všech stránkách vyžaduje rovnoměrné a pravidelné zatížení. Víme dobře, jak to dopadne, když netrénovaný člověk musí najed-

nou konat těžkou fyzickou práci. Proto bychom měli usilovat o pravidelnost ve svém životě; v práci, v jídle, ve spánku, ve vzdělání, ale právě tak i ve čtení Božího slova a na modlitbách. Jednorázové akce se míjejí účinkem a nikdy nemohou nahradit pravidelnou činnost.

b) **Všestrannost**

Je dobré, je-li náš život vyvážen, jestliže se věnujeme jak tělesné práci (je nesmírně zdravá a užitečná, zvlášť pro duševně pracující), tak rozvíjení své bytosti po stránce duševní (smyslu pro krásu, rozhledu atd.) a také pěstování duchovního života v obecenství se svým Pánem a se spoluvykoupenými. Jednostranné zaměření života je vždycky ochuzením. Jsou lidé, kteří celý svůj život zasvětili jen a jen práci, což je sice velmi užitečné, ale přece jen je to málo. Jsou lidé, kteří propadli kultuře a umění, ale v praktickém životě jsou úplně bezradní. A jsou také takoví lidé, kteří pro své údajné duchovno zcela zanedbávají svůj život, čímž ale rovněž nepřispívají k oslavě svého Pána.

c) **Účelnost.**

Všechno, co děláme, má mít smysl. Je důležité, abychom si nepletli prostředek a cíl. Z již uvedeného příkladu chápeme, že údržba auta je užitečná a nezbytná, ale je to jen prostředek k tomu, aby auto mohlo sloužit. Co si asi pomyslí většina lidí o člověku, který v sobotu vytáhne auto před garáž, pečlivě ho umyje a nablýská a pak s ním vjede zpět do garáže, aby tam zase týden odpočívalo?

Správná životospráva se týká celé řady oblastí našeho života. Podívejme se na některé z nich:

Odpočinek:

Je zcela nezbytný. Musíme se vyspat, máme-li řádně žít. Nevyspaný člověk je mrzutý, podrážděný, nedokáže se soustředit a využít své schopnosti a ani nemá o nic zájem, protože má co dělat sám se sebou. Nemá samozřejmě zájem ani o duchovní věci, nedokáže se přimět k četbě Písma a pokud se modlí, pak jen z povinnosti a co nejstručněji. Dbáme na to, abychom si vytvořili předpoklady pro radostný život víry? Co vyvolává naši únavu? Dovedeme včas vypnout televizi a jít spát, abychom byli druhý den čerství? Dovedeme si už jednou konečně říci „dost", jsme-li hnáni nenasytnou touhou mít vše a mít to hned, i když už jsme vlastně na dně svých fyzických i duševních sil?

Potrava:

Není dobré hladovět, ale ani se přecpávat. Hladový člověk nemůže podávat odpovídající výkony, protože nemá dostatek sil, přejezený rovněž ne, protože musí odpočívat. To už nemluvím o zdravotních důsledcích nadměrné váhy, vyplývající z rozdílu přijaté a vydané energie. To platí nejen pro tělo, ale i pro duši (nesytíme-li ji, trpíme pocitem prázdnoty života, zavalíme-li ji přemírou informací, zahltí se a nic dalšího není schopna přijmout), a rovněž tak to platí i pro našeho ducha.

Víme, že koření je jen kořením a že nemůže být hlavním pokrmem, že přehánění škodí. Platí to i v oblasti vnitřního člověka. Kéž se dovedeme sytit Božím slovem. I zde je třeba dávat pozor na „pikantnosti", které mohou ublížit. Čím sytíme svého vnitřního člověka?

Hygiena:

Své tělo udržujeme v čistotě. Při práci se v průběhu dne mnohokrát zašpiníme. Vždy se snažíme co nejdříve se umýt a být čistě oblečeni. I to má svou paralelu v duchovním životě. I zde je třeba se co nejrychleji a neustále očišťovat ve „zdroji prýštícím se z ran" našeho Pána a Spasitele.

Kéž dovedeme oslavovat Pána Boha svým životem. I naše tělo je chrámem Ducha svatého, je Božím majetkem, za který jsme Pánu Bohu odpovědni. „Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali těla svá v oběť živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou ..." (Ř 12,1).

tp

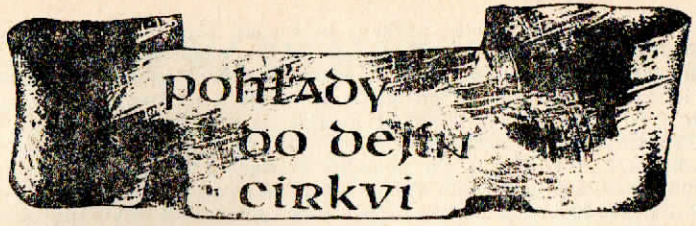

Prenasledovaní bogomili utekali z Bosny a ostatných balkánskych krajín cez Taliansko do Francúzska. Cestou, i tam kde prišli a usadili sa, nachádzali rovnako alebo podobne zmýšľajúcich veriacich, ktorí sa vnútorne oddelili od rímskej cirkvi. Schádzali sa po domoch, čítali si Písmo a rozjímali o ňom pod vedením schopných biblických učiteľov.

V južnom Francúzsku medzi nimi vynikal **Peter z Brueys** (brüej). Po dvadsať rokov cestoval po krajine a zvestoval evanjelium, až bol roku 1126 chytený a upálený. K nemu sa pripojil mních **Henrich z Cluny** (klüny), vynikajúci kazateľ a vykladač Písma. Pôsobil na veľké zástupy ľudu a vzbudzoval veľkú úctu i u kňazov. Ani známy Bernard z Clairvaux (klérvó), ktorého povolali, aby kázal proti nemu, nemohol zničiť vzácne dielo, ktoré vykonal. Henrich zomrel vo väzení roku 1147.

Ľud nazýval týchto veriacich „dobrí ľudia" pre ich príkladný zbožný život, ktorý sa ostro odrážal od zlého života kňazov. Až neskôr im dali meno **albigenci** podľa mesta Albi, kde ich bolo veľa. Oni sami odmietali akékoľvek nebiblické mená a najmä nazývať sa po nejakom človekovi, na čo si sťažoval i zmienený Bernard. Medzi sebou sa nazývali bratmi a sestrami. Udržovali styky s podobnými veriacimi vo Francúzsku a Taliansku i v balkánskych krajinách a Byzancii (chudobní ľudia z Lyonu, valdenci, bogomili a iní). Na zhromaždení učiteľov týchto zborov, ktoré sa konalo roku 1167 pri Toulouse (tulúz) sa zúčastnil i starší brat z Carihradu, ktorý doniesol dobré správy o živote a rozvoji zborov v Byzantskej ríši aj v Bulharsku, Rumunsku a Dalmácii.

Niektorí bratia sa venovali cele zvestovaniu evanjelia a službe zborom. Tých nazývali „dokonalí" podľa Pánových slov u Mt 19,21. Nemali žiadny majetok ani domov a žili podľa príkazov, ktoré dal Pán Ježiš svojim učeníkom (Mt 10,1-13).

Languedoc a Provence (langedok, provens) boli najrozvinutejšie kraje Francúzska, ktoré si zachovávali samostatnosť a úspešne sa bránili nadvláde pápežov. Tu žilo najviac týchto veriacich. Pápež Innocenc III. vyzval toulouského grófa **Raymonda VI.** a ostatných svetských a cirkevných vládcov, aby kacírov vyničili alebo vyhnali. Keď Raymond neposlúchol, vyhlásil pápež proti nemu a jeho ľudu križiacku výpravu. Jej účastníkom sľúbil také odpustky, aké dávali pápeži za križiackych výprav do Palestíny. Ešte oveľa lákavejšia však bola korisť, ktorú križiaci mohli získať plienením veľmi bohatých krajov. Oboje spolu ich prilákalo státisíce. Za podpory cirkevnej hierarchie, pod vedením ukrutného Šimona z Montfortu a po ňom ďalších podobných vodcov boli najkvitnúcejšie kraje nielen Francúzska, ale i vtedajšej Európy za dvadsať rokov pustošenia obrátené na púšť a stali sa nemými svedkami neslýchaných ukrutností, páchaných križiakmi nielen na albigencoch, ale i na katolíkoch, ktorí ich chránili. Keď v meste Beziers (bezjé) katolíci odmietli vydať križiakom svojich albigenských spoluobčanov, boli po dobytí mesta bez milosti povraždení všetci jeho obyvatelia — muži, ženy aj deti (okolo 20 000 ľudí). Pápežský zmocnenec, opát Arnold zo Citeau (sitó) prikázal križiakom: „Pobite ich všetkých, Pán pozná svojich!" Podobne sa dialo i na iných miestach i keď v menšom rozsahu. Zajatých albigencov križiaci hromadne upaľovali.

V blízkosti mesta Narbonne (narbon) bola roku 1210 pod vedením Dominika, zakladateľa mníšskeho rádu dominikánov, ustanovená **inkvizícia**, schválená potom pápežom a cirkevným koncilom v Toulouse roku 1229. Bola to ustanovizeň rímskej cirkvi na vyhľadávanie, vyšetrovanie (obvykle s mučením) a trestanie „kacírov". Tých, čo sa pred inkvizičnými komisiami neodriekli „kacírstva", čakala smrť — obyčajne v plameňoch ohňa. Biblia bola na zmienenom koncile ľudu zakázaná. Inkvizícia dovŕšila to, čo nemohli križiacke výpravy — zničila hnutie opravdových kresťanov v južnom Francúzsku. Samostatné Provensálsko zmizlo z mapy vtedajšej Európy a ostatné nezávislé južné kraje boli tiež včlenené do Francúzskeho kráľovstva.

Albigenci, ktorí sa zachránili ,ušli do susedných a balkánskych krajín, kde sa pripojili k podobným veriacim ľuďom a pokračovali tu vo svojom osobitnom kresťanskom živote.

pripr. jh

ZPRÁVY Z KMK

Dne 1. září 1989 bylo na společném shromáždění Mezinárodního sekretariátu KMK a Regionálního sdružení KMK schváleno prohlášení tohoto znění:

U příležitosti 50. výročí 2. světové války, jež začala 1. září 1939 přepadením Polska fašistickým Německem, připomíná si Křesťanská mírová konference spolu s dalšími mírovými hnutími a celým lidstvem v zármutku a zahanbení utrpení miliónů lidí, zničených tisíců měst a vesnic a bezpříkladnou brutalitu a genocidu.

1. Válka se již nikdy nesmí opakovat. 3. světová válka by byla zároveň poslední válkou, neboť by vyhladila vše živé na naší planetě. Proto je nutné řešit všechny regionální konflikty výhradně mírovými prostředky. Válka se již nikdy nesmí opakovat: k uskutečnění tohoto závazku musí mít křesťané na paměti, že náš Pán Ježíš Kristus nás povolal k tomu, abychom byli činiteli pokoje a že k tomu máme požehnání pro aktivní službu věci míru, k tomu, abychom řekli jasné Ne všem jaderným, chemickým, biologickým a jiným prostředkům hromadného ničení, abychom odmítli teorii a praxi zastrašování, opustili překonané obrazy nepřítele a zároveň odstraňovali i sociální kořeny a příčiny války.

2. Fašismus a militarismus ve všech svých maskovaných i otevřených projevech, ať se objeví kdekoli, se musí setkat s naším rozhodným odporem. To vyžaduje důsledné zavržení všech projevů antisemitismu, diskriminace na základě víry i ideologie, nepřátelství vůči cizincům, rozhodné odmítnutí nacionalismu a rasismu.

3. Hrozba lidskému pokolení, vyvolaná válkou vedenou fašisty, byla odvrácena až tehdy, když se většina národů na zemi sjednotila v široké koalici odporu. Tváří v tvář globálním hrozbám všemu životu na zemi dnes musí křesťané usilovat o překonání všech politických, filosofických a kulturních rozdílů a o nastolení nejširší možné spolupráce mezi všemi národy a lidmi za mír, spravedlnost a zachování stvoření. Křesťanská mírová konference již krátce po svém založení před více než 30. lety rozeznala a zformulovala nedělitelné spojení míru se spravedlností. Proto při dnešní připomínce nejničivější války v lidských dějinách prohlašujeme, že je naléhavě nutné najít spravedlivá řešení pro všechny utlačované, vykořisťované, pro ty, kteří jsou zbavováni svých práv. Pouze tak může lidstvo vstoupit do třetího tisíciletí křesťanské éry, do pokojnějšího světa zbaveného jaderných zbraní, v němž nebude již více ničena příroda a v němž lidé i veškeré Boží stvoření bude žít v pokoji. — A to, „aby uvedl naše kroky na cestu pokoje" (L1,79), prosíme dnešního dne v důvěře, že „Hospodin dává svému lidu sílu" (Žalm 29,11).

—r

HĽADAJTE NAJPRV KRÁĽOVSTVO BOŽIE

„Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť, a to všetko vám bude pridané" (Mt 6,33).

Život bez hľadania neexistuje, každý v živote niečo hľadáme.

Vyrastal som vo veľmi chudobnej rodine so štyrmi súrodencami, kde každodenný chlieb bol vzácnosťou. Od šiestich rokov som musel pásť cudzí dobytok. Ako 13-ročný som slúžil u jedného gazdu. Často som sa zamýšľal nad tým, ako Pán Boh nespravedlivo delí každodenné potreby. A pri takomto „filozofovaní" som zanevrel na Boha. V druhej triede meštianskej školy som musel skladať reparát z náboženstva (v tom čase to bol povinný predmet)! Ku konfirmácii ma pán farár nechcel pripustiť, ale na veľkú otcovu prosbu som bol konfirmovaný. Ale ani po konfirmácii sa mi lepšie nedarilo. Do kostola som nechodil, nemodlil som sa, lebo som sa nevedel. Pri pasení dobytka som mal dobrého priateľa z „baptistickej" rodiny (tak prezývali u nás veriacich) Janka M. Delil sa so mnou o „krajček" (tak nazývali desiatu), a pritom mi hovoril o Pánovi Ježišovi. Krajček som rád bŕával od neho, ale Slovo Božie som počúval len z prinútenia.

Jedného dňa v decembri 1942 ma pozval k nim do zhromaždenia, že budú mať „vzácneho brata". Nevedel som, čo je to duchovný brat. Pozvanie som však prijal. Slovom Božím slúžil brat Pavlovič. Dostal som iný pohľad na Boha a Pána Ježiša Krista. Počuté slová som preberal vo svojej mysli v každom nastávajúcom dni. Potom ma Janko znovu pozval do zhromaždenia 6. januára 1943. Slovom Božím slúžil brat Siracký na text: „Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie..." Pozorne sme počúvali — traja mladí priatelia. Po zhromaždení sa nás brat Siracký spýtal, či nechceme nastúpiť na cestu k Bohu a či naozaj hľadáme kráľovstvo Božie. Mne sa pritom v myšlienkach premietol film prežitého života — ako som utekal od Boha. A zistil som, že k Bohu — taký, aký som— nemôžem volať a ani Ho hľadať. Pohliadli sme na seba, traja mladí priatelia, a tlačili sa nám do očí slzy. Spolu s ostatnými prítomnými sme pokľakli v zhromaždení k modlitbe. Ja som bol na takejto modlitbe prvý krát. Modlitby bratov a sestier zneli tak krásne a úprimne, ako rozhovor s najlepším priateľom — Pánom Ježišom. Ako posledný sa modlil brat Siracký, ktorý nás predstavil Pánovi Ježišovi ako hriešnikov a prosil, aby nám Pán preukázal milosť a aby sa otvorili naše oči. Vedľa kľačiaci Janko otvoril ústa a vyznal svoj prežitý život. Aj moje ústa sa otvorili a prosil som o odpustenie hriechov, ktoré som v živote spáchal. Keď som sa začal modliť, môj jazyk sa nevedel súvisle vyjadrovať, z očí mi tiekli slzy a celý som sa triasol. Cítil som, že som v Božej prítomnosti. Avšak v priebehu modlitby sa môj jazyk menil, zlepšilo sa aj moje vyjadrovanie a do srdca sa mi vlievalo zvláštne teplo. Poďakoval som Pánovi Ježišovi, že ma uisťuje o odpustení všetkého. Tak mi On odpustil.

Tretí z nás nevyznal ani nepoprosil o odpustenie, jeho ústa onemeli, a to na celý život.

Keď sme od modlitby vstali, brat Siracký ma objal ako brata. Od toho dňa nastalo v mojom živote skutočné hľadanie Božieho kráľovstva.

Po tejto mojej vzácnej skúsenosti nastal život s Pánom Ježišom. Zvesť, že som prešiel k „baptistom", sa rýchlo rozniesla po dedine, dostala sa v prvom rade k mojim rodičom a súrodencom. Keď som sa zberal na budúcu nedeľu do zhromaždenia, matka pristúpila ku mne s rozkazom: „Do žiadneho

zhromaždenia nepôjdeš, keď chceš, choď do kostola!" Boli sme všetci doma a ja som im vydal svedectvo o prijatí Pána Ježiša Krista. Matka však moje svedectvo nechcela počúvať. Keď som na tom trval, že pôjdem do zhromaždenia, povedala: „Ale viac sa mi domov nevracaj!" No ja som sa vracal po celý rok 1943 aj 1944. Pán ma ochránil. Bola vojna a matka mala strach zo smrti.

V roku 1943 sme boli pokrstení — Janko, ja, i Anička L. Po prechode frontu v roku 1945 matka mi znova začala vyhrážať, že ak neprestanem chodiť do zhromaždenia, musím z domu odísť. Ja som jej v tichosti pripomenul mnohé prípady, ktoré sme prežili pred a počas vojny, že nás Boh ochránil. Tie slová nebrala do úvahy a odpovedala: „Aj iných ochránil, ale teraz je už iný čas." V máji som s ťažkým srdcom musel odísť z domu. Bratia ma odporučili do V. k bratovi F., ktorý ma prijal za učňa. Uvedená rodina brata F. sa starala o mňa aj v každodenných potrebách. Do zhromaždenia som chodil pravidelne.

Pán mi dal aj dobrého priateľa a brata namiesto Janka M. Bol to Toník H. Viazala nás Kristova láska. Dobre sa nám pracovalo. Toník bol už vyučený a snažil sa, aby som sa aj ja naučil čo najviac.

Potom som odišiel za prácou do mestečka Dvůr Králové. Po príchode tam som prešiel tvrdou skúškou. Vlak meškal dvanásť hodín. Namiesto o 6 hod. som prišiel o 18 hod. večer. V závode, v ktorom som mal pracovať, som sa prihlásil na vrátnici; mal som tam dostať aj ubytovanie, ale som ho nedostal. „Čo teraz?" — prešlo mi mysľou. Zašiel som na most nad riekou Labe, oprel som sa o zábradlie a plakal som. Bol január, teplota —23 °C, množstvo snehu, tak, ako to býva pod Krkonošami. Úpenlivo som sa modlil k Pánovi Ježišovi, aby mi pomohol. Okolo prechádzajúci ľudia si ma nevšímali. Po nejakom čase išla okolo starenka s nošou dreva. Zastala pri mne a spýtala sa: „Hošíčku, prečo plačeš?" Utrel som si zarosené oči a vyrozprával som jej celú situáciu. Pochopila ma a ponúkla mi, že môžem u nich prespať. Zobral som jej nošu a išiel som za ňou. Bola vdova, mala dve deti hodne staršie odo mňa. V byte veľká chudoba, ale bolo cítiť teplo, a to ako na tele tak i na duši. Večeral som s nimi v šupe pečené zemiaky a čaj, dobrá večera. Spal som v kuchyni na zemi na slame a prikrytý zimným kabátom. Poďakoval som Pánovi Ježišovi i domácim za prijatie a večeru. Ráno som začal pracovať, ale ubytovanie som nedostal. U uvedenej rodiny som býval dva mesiace a oni ma upravili aj do zhromaždenia. Bratia a sestry ma tam prijali s láskou.

Často si pripomínam, že hľadanie kráľovstva Božieho je dennou potrebou, tak, ako mi to kedysi povedal brat Siracký. Preto odporúčam všetkým: Najprv hľadajte kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť. Skúsenosť 44 rokov je presvedčivá.

kč

Kresťanská odvaha, to nie je mať silu ísť dopredu, ale znamená ísť dopredu aj vtedy, keď nieto síl.

Vďačnosť by nemala byť iba príležitostná záležitosť, ale pravidelný postoj voči Bohu i ľuďom.